

**Alıştırma yapabilirsiniz,**

- Bir durumu değerlendirmede
- Tartışmada ve düşünciyi savunmada
- Karışık/güç bir konu hakkında konuşmada
- Birinden sır saklamasını istemede
- Anlayışsızlık/hoşgörüsüzlük göstermede

**Bilgi alışverişi 1**

**Eşit/Aynı haklara sahip olma**

Türkiye' de anayasanın 10. Maddesinde şu yazılıdır.

(2) *Erkekler ve kadınlar eşit/aynı haklara sahiptir.*

(3) *Hiç kimse cinsiyetinden, soyundan, ırkından, dilinden, memleketinden ve kökeninden, inancından, dini ya da politik görüşünden dolayı mağdur edilemez ya da tercih edilemez. Hiç kimse özrüнден/engelinden dolayı mağdur edilemez.*

Elbette/kuşkusuz gerçek bazen farklı görünür. Partnerinizle aşağıdaki noktalara değinerek eşitlik konusu üzerine konuşunuz.

Kadın kotası: Üst düzey yöneticilikteki (yasal olarak) kadınlarda saptanmış pay/iştirak

Camdan Tavan: Çalışanların üst kademe yönetim pozisyonlarına ulaşmasını engelleyici davranışsal ve örgütsel önyargılardan kaynaklanan görünmez yapay engeller, nitelikli kadınlar için görünmez engeller. Kadınlar erkeklerden her zaman daha nitelikli olmalarına rağmen, kurum ve kuruluşlarda üst düzey yöneticilikte nadiren başarılı olurlar ve sık sık yönetimin orta seviyesinde takılı kalırlar.

Çocuk ikramiyesi: Çocuklarını anaokuluna yollamayan anneler ya da babalar için tartışmalı çocuk bakım desteğine yönelik aşağılayıcı/küçümseyici kavram

Onaylanmış birliktelik: Aynı cinsten iki kişi arasındaki evlilik (homo evlilik), normal bir evlilikteki gibi haklar söz konusu ancak evlat edinme hakkı söz konusu değil

Eşitlik görevlisi: Bir kurum ya da kuruluşta mağdur edilen gruplar için (kadınlar, yabancılar, engeli olanlar) kanunların yaptırımıyla ilgilenen kişi

Yaş ayrımı yapma

Gündelik ırkçılık

### Senaryo 1

#### **Birşeyi değerlendirmek**

İş yerinizin düzenlemiş olduğu Noel/yılbaşı kutlamasındasınız. Birçok meslektaşın sıcak şarabı çoktan içti. Ortam rahat. Aşağıdaki durumları gözlemliyorsunuz:

- Müdür genç bir meslektaşına “eteğinizle çok seksi görünüyorsunuz.” diyor.
- Daha yaşlı bir meslektaşınız yanınızda oturuyor ve konuşma sırasında vücudunuzdaki birçok yere dokunuyor/birçok yeri elliyor.
- Bir meslektaşınız size “ çok güzel gözlerin var” diyor.
- Noel kutlamasının başlangıcında ve bitişinde meslektaşlarınız iki kez yanaktan öpüşüyorlar.
- El ele tutuşan iki adam görüyorsunuz.
- Müdürünüz ebeveyn iznine gideceğini bildiriyor.
- Bir meslektaşınız hayat arkadaşıyla nişanlandığını size anlatıyor.
- Bu durumların sizin için kabul edilebilir olup olmadığını tartışınız.

#### Birşeyi değerlendirmek

Konuşma  
Kalıpları

- (negativ) bunu tuhaf/ imkansız / kabul edilemez/ şok edici/ karışık buluyorum.
- (pozitif) bunu cesurca/ kusursuz/ modern buluyorum.
- (nötr) bunu problemsiz buluyorum/ o kadar da kötü bulmuyorum.
- Kesinlikle olmaz.
- Bu bir başarısızlık/ kesinlikle bir tabu
- Herkes görünüşüne göre mutlu olmalı
- Bu hiç kimseyi ilgilendirmez.
- Bu durum karşısında oldukça toleranslıyım.
- Onun/onların hoşuna giderse, .....

2

## Bilgi alışverişi 2

### Problemliler durumlar

Hangi durumlarda kendinizi canı sıkılmış(taciz edilmiş) ya da aşağılanmış hissediyorsunuz? Problemliler durumları bir araya getiriniz. Partnerinizle, bu durumların ülkenizde de problem yaratıp yaratmadığını tartışınız.

... olursa, canım sıkılır (taciz edilmiş olurum.)

- 
- 
- 
- 



Rawpixel / www.shutterstock.com

## Senaryo 2

### Güç/karışık bir konu hakkında konuşmak

#### Danışmak

Uzun zamandan beri kendinizi bir arkadaşınız tarafından tacize uğramış ya da aşağılanmış hissediyorsunuz. Kendinizi sürekli rahatsız hissettiğiniz durumlar söz konusudur. Belki de bunun basit bir kültürel fark ya da gerçekten bir taciz olup olmadığından emin değilsiniz.

- Bu konu hakkında tanıdığınız bir kişiyle konuşunuz.
- Tavsiyelerde bulunmasını isteyiniz. (her öneriyi kabul etmeyiniz.)
- Ne şekilde karar verirsiniz?

#### Güç/karmaşık bir konudan bahsetmek

##### Konuşma Kalıpları

- Güç/karmaşık bir şey sorabilir miyim?
- Bunu nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum, ancak .....
- Birşeyleri yanlış anlayıp anlamadığımdan emin değilim, ancak ...
- Bir problemim var ve bu konu hakkında birisiyle severek konuşabilirim.
- Sana birşeyleri güvenerek anlatabilir miyim, söyle bakalım?
- Kesinlikle aramızda: ... ile problemim var.

#### Birinden sır saklamasını istemek

##### Konuşma Kalıpları

- Bu aramızda kalmalı
- Bu konu hakkında daha fazla konuşmamı rica ediyorum.
- Bunu kendine saklarsan güzel olur.
- Senden bunu sır olarak saklamamı istiyorum.

### Senaryo 3

#### Konuşma yapmayı istemek

#### Duyguları dile getirmek

#### Yardım/destek istemek

Meslektaşınız eşitlik görevlisine/görevlilerine şikayette bulunmak için size uğradı. Konuşma talebinde bulununuz. Ona durumu açıklayınız. Haklarınız hakkında bilgi alınız.

#### Güç/karmaşık bir konu hakkında resmi bir konuşma yapmak

#### Konuşma Kalıpları

- Sizinle bir görüşme yapmak istiyorum.
- Bir problemim var ve sizinle bir randevu ayarlasam iyi olur.
- .... Şikayette bulunmak istiyorum.
- Bu durum benim için dayanılmaz.
- Kendimi incinmiş/aşağılanmış/foyası ortaya çıkmış/taciz edilmiş/tedirgin .... Hissediyorum.
- Bana destek vermenizi sizden rica ediyorum.
- Bu durumda desteğinizi/yardıminızı sizden rica ediyorum.

3

### Bilgi alışverişi 3

#### Anlayışsızlık/hoşgörüsüzlük göstermek

Şunlar (aşağıdakiler) olsa nasıl tepki gösterirsiniz ya da ne söylersiniz?

- Siz (ya da yabancı bir arkadaşınız) sarımsak yiyici olarak adlandırılırsınız
- Tramvayda arkadaşlarınızla yüksek sesle konuştuğunuzda, daha yaşlı bir bayan komşusuna dönerek “yabancılar daima böyle yüksek sesle konuşur. Bir türk minibüsünde nasıl davranılacağını hiç bilmezler.”
- Kuaförde size “saçlarınız öyle gür ki onları çim biçme makinesiyle kesmeliyim” dense
- Sizinle Türkçe-Fransızca karışımı bir dilde “sen .... Yapamayız/yapamazlar. Sen ..... gidemeyiz/gidemezler.” Diye konuşulsa

Anlayırsızlık/hoşgörüsüzlük göstermek

Konuşma  
Kalıpları

- Afedersiniz ancak düşüncenizi/yorumunuzu (çok) incitici buluyorum./buldum.
- Düşüncenizin/yorumunuzun benim için ne kadar incitici olduğunu tasavvur edebiliyor musunuz?
- Dil bilgisi: sizi çok iyi anlıyorum, çok normal konuşabiliyorsunuz.

Daha fazla tartışma için öneriler

1. Bir Türk politikacısı bir gazeteci karşısında “ siz her elbiseyi dolduruyorsunuz. “ dedi. Size göre bu ifade cinsiyetçi midir? Politikacı gazeteciden özür dilemeli miydi?
2. Homoseksüellerin evlenmesine izin verilmeli miydi? Cevap evetse, onlar da heteroseksüeller gibi eşit/aynı haklara (evlat edinme, suni döllenme) sahip olmalı mıydı?
3. Her iki cinse de uygun eğitim \_bu ne kadar önemli?
  - Ülkenizde hangi renkler ve oyuncaklar erkeklere ya da kızlara aittir?
  - Bir işveç oyuncak zinciri yeni oyuncak kataloğunu her iki cinse de uygun biçimde düzenledi. Oyuncak bebeklerle oynayan erkekler ve arabalarla oynayan kızlar. Sizin bu konudaki tutumunuz nedir?
4. Kadın kotası: Evet ya da Hayır?

Size göre firma yönetimleri için, partiler ve birlikler için, meclis için yasal bir kadın kotası verilmeli miydi?



CREATISTA / www.shutterstock.com



## Yazma



Yazınız.....

- Ne öğrendiğinizi
- Neyi doğru anlayamadığınızı
- Bir sonraki sefere partnerinize ne sormak istediğinizi

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----